

Plenum

Torsdag 26.10.2023 kl. 15.59—18.35

2.3. Muntlig fråga om nedskärningar i social- och hälsovårdstjänster för barnfamiljer (Pekka Aittakumpu cent)

Muntligt spörsmål MFT 45/2023 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Nästa fråga. — Ledamot Aittakumpu, varsågod.

Debatt

16.30 **Pekka Aittakumpu kesk:** Arvoisa puhemies! Neuvolat, perhekeskukset ja terveysasemat ovat suomalaisille ja etenkin lapsiperheille tärkeitä arjen palveluita. On tärkeää, että ne ovat mahdollisimman lähellä koteja. Lähipalveluja ollaan kuitenkin nyt keskittämässä ympäri Suomen ja ajamassa pakon edessä alas, [Vilhelm Junnila: Kenen toimesta?] koska hallitus ei anna hyvinvointialueille mahdollisuutta tasapainottaa talouttaan ja vie niiltä rahat. Sosiaali- ja terveyspalveluista leikataan lähes puolitoista miljardia euroa. [Keskeltä: Ohhoh!] Se tarkoittaa neuvoloiden, perhekeskusten ja terveysasemien sulkemista, pitempiä matkoja päivystykseen sairaan lapsen kanssa. [Vilhelm Junnila: Kotikunta—maakunta-malli!] Moni apua tarvitseva perhe jää ilman apua. Paine lastensuojelussa kasvaa. [Mauri Peltokangas: Teidän oma malli!] Kaikki tämä tehdään tilanteessa, jossa maamme syntyy lapsia historiallisen vähän. Keskustan mielestä perheitä pitäisi päinvastoin tukea, pelastaa neuvolat, terveysasemat ja muut lähipalvelut, luoda suomalaisille näkymä, että tämä on maa, jossa perheellistyminen kannattaa, [Mauri Peltokangas: Neljä vuotta tumpeloitte!] jossa lapsi kannattaa ottaa vastaan, jossa lapsi on tervetullut. Kysyn varapääministeriltä: miksi hallitus tekee sekä perheiden että Suomen kannalta näin täydellisen väärää politiikkaa? [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.31 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tästä sote-järjestelmästä ja siitä, miten hallitus tähän tilanteeseen reagoi, on täällä puhuttu viime viikkoina hyvin paljon. Me emme ole tyytyväisiä tähän rahoitusmalliin ja järjestelyyn, mutta hyvinvointialueiden toiveesta annamme heille rauhan ja meillä on malttia siihen, [Annika Saarikko: Leikkaatte! — Ben Zyskowicz: Ei vielä leikattu mitään!] että tämä varsinainen palveluiden reformi saadaan eteenpäin. Me emme ole tekemässä sinne sellaisia säästöjä, joita edustaja kuvasi, mutta kyllä, kuten aiemminkin on kuvattu, ylipäättänsä meidän sote-järjestelmämme, tämä tulojen ja menojen riittävä tasapaino ja se, että me kykenemme tällä väestöpohjalla turvaamaan palveluita Suomessa eri väestöryhmille ja eri

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

alueille, edellyttää sitä, että hallitus on hyvin hereillä ja toimii hallitusohjelmansa mukaisesti.

Mitä tulee sitten lapsiperheisiin ja lapsiin, niin valitettava tosiasia on, että tässä maassa nuoretparit eivät pääse lähellekään toivomaansa lapsilukua. [Annika Saarikko: Näin on! — Antti Kurvinen: Mitä teette sille? — Juho Eerola: Mitäs te teitte?] Mikäli näin ei olisi, niin meillä ei olisi esimerkiksi oman väestökehityksemme kannalta lainkaan huolia. [Puhemies koputtaa] Mutta tässä ei ole valitettavasti nähtävissä sellaista, että tämä olisi suoraan sidoksissa [Puhemies koputtaa] esimerkiksi taloudelliseen tilanteeseen tai perheiden saamiin tukiin. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää tähän aiheeseen liittyvän lisäkysymyksen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Oinas-Panuma, olkaa hyvä.

16.33 **Olga Oinas-Panuma kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallitus säästää nuorten ja tulevien sukupolvien kustannuksella. Sukupolvien välisen oikeudenmukaisuuden kannalta näitä säästöpäätöksiä ei voida pitää reilusti kohdentuvina. [Mauri Peltokankaan välihuuto] Viimeisimpänä päätöksenä on päätetty poistaa ensiasunnon ostajilta verovapaus, josta aiemmin jo keskusteltiin. Se tarkoittaa sitä, että käytännössä nuori pariskunta, joka haluaisi perheellistyä ja ostaa esimerkiksi 200 000 euroa maksavan omakotitalon tai asunnon, [Sheikki Laakso: Tulee ostamaan jatkossakin!] joutuu maksamaan siitä valtiolle 6 000 euroa varainsiirtoveroa. Korkotason nousu ja epävarmuus työmarkkinoilla ovat jo valmiiksi heikentäneet mahdollisuuksia lainanottoon. Tähän päälle tuleva varainsiirtovero vie asuntohaaveen entistä kauemmaksi. Keskustan mielestä nuorilla pitää olla jatkossakin oikeus tavoitella omistusasunnon ostamista, ja keskusta säilyttäisi ensiasunnon ostajilla varainsiirtoverovapauden. Nuoret haluavat vakautta, vakituisia töitä, ja monet nuoret haluavat myös perheellistyä.

Kysyn hallitukselta: Miksi te panostatte sopeutuksessa nimenomaan tällaisiin nuoriin ikäluokkiin kohdistuviin säästöihin, miksi te säästätte nuorista? [Puhemies koputtaa] Ja onko hallitus arvioinut, miten nuorten asettaminen taloudelliseen ahdinkoon voi entisestään vaikeuttaa [Puhemies koputtaa] perheellistymistä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.34 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Luulen, että vastasin tähän kysymykseen jo aiemmin, mutta yleisesti ottaen hallituksen tekemät toimet kohdistuvat varsin laajasti yhteiskunnassa eri väestöryhmiin. [Annika Saarikko: Eniten nuoriin kohdistuvat!] Me teemme säästötoimenpiteitä, rakenteellisia toimenpiteitä, joiden tavoitteena on se, että me kykenemme korjaamaan julkista taloutta ja varmistamaan sen, että meillä on tulevaisuudessa hyvinvointijärjestelmä ja menot ja tulot olisivat paremmin tasapainossa.

Jos katsotaan näitä kokonaisvaikutuksia, niin noin 49 prosentilla suomalaisista tulot tulevat nousemaan. Kun katsotaan seuraavaksi, niin noin 86 prosenttia ihmisistä kuuluu tähän sarjaan, jolla tulot joko nousevat näiden hallituksen päätösten myötä tai eivät muutu juuri lainkaan. Sitten näitä tulonmenetyksiä kohdistuu noin 14 prosenttiin ihmisistä. Tämä on varsin maltillinen määrä, kun me olemme arvioineet näitä tulonjakovaikutuksia ja yli-

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

päättänsä vaikutuksia. Mutta kuten on moneen kertaan jo todettu, niin kyllä, päätökset kohdistuvat aina johonkin. [Mauri Peltokangas: Se on sitä vastuunkantoa!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Gebhard, olkaa hyvä.

16.35 **Elisa Gebhard sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On varsin ristiriitaista, että hallitus tekee nuorten aikuisten elämästä entistä epävarmempaa taloudellisesti, esimerkiksi työelämään liittyvillä uudistuksilla, ja samalla kauhistellaan sitä, että he eivät perheellisty. [Ben Zyskowitz: Viime vaalikaudella varmaan syntyvyys nousi, kun teitte hyvää politiikkaa!] On viitteitä nimenomaan siitä, että syntyvyys on laskenut erityisesti sellaisilla aloilla työskentelevien keskuudessa, [Hälinää — Puhemies koputtaa] joilla työllistyminen on epävarmaa ja tulot pieniä. Esimerkiksi jatkuva määräaikaisten työsuhteiden limbo ja epävarmuus työsuhteen jatkumisesta ei ymmärrettävästi kannusta ketään perheellistymään.

Kysynkin ministeri Satoselta: Tulehan hallitus arvioimaan työelämään liittyvien uudistustensa vaikutukset etenkin nuorten, työuriansa alussa olevien ihmisten asemaan työmarkkinoilla? Ja onko hallitus valmis korjaamaan linjauksiaan esimerkiksi irtisanomisten tai määräaikaisten työsuhteiden solmimisen helpottamisesta, mikäli niillä on kohtuuttomia vaikutuksia nuorille ihmisille?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Satonen, olkaa hyvä.

16.36 **Työministeri Arto Satonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Nämä työllisyysreformit tehdään sen takia, että nimenomaan syntyisi niitä työpaikkoja, ja se on tietysti kaikkein tärkeintä nuorten näkökulmasta. Mitä tulee näihin määräaikaisiin työsuhteisiin, niin tämän lain osalta valmistelua ei ole vielä aloitettu, mutta hallitusohjelmaan on kirjattu, että määräaikaiseen alle vuoden työsuhteeseen saa ilman eri syytä palkata, mutta samaan aikaan siinä on erittäin voimakas kirjaus siitä, että ketjuuntumiseen puututaan. No se selviää sitten lain valmistelun yhteydessä tarkemmin, millä tavalla siihen puututaan, mutta sehän nimenomaan on se kysymys, ei se, että ensimmäinen työsuhteeseen on määräaikainen. Se on itse asiassa sillä tavalla perusteltua, että kynnyksensä päästä töihin on alempi. Mutta sen sijaan siinä, että näitä ketjutuksia on monia, ne jatkuvat vuosia, ja ennen kaikkea, että ne ovat julkisella sektorilla, on se kohta, mihin täytyy puuttua.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Saarikko, olkaa hyvä.

16.37 **Annika Saarikko kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Jokaisen ihmisen omaa toivetta lapsiluvusta pitäisi kunnioittaa ja kannustaa. Eihän vauvoissa ja uudessa sukupolvessa ole kysymys vain valtiontaloudesta, syntyvyystilastoista tai Suomen huomisesta, kysymys on merkityksellisestä elämästä. Vanhemmuus on elämän hienoin asia. Keskelle perheellistyminen ei ole helppoa. Monelle haave lapsesta tarkoittaa tuskaisen pitkää odotusta, pettymyksiä ja surua keskenmenoineen. Asia on kipeä, ja siitä on aika vaikea tässä yhteiskunnassa edelleen puhua. Lapsettomuushoidot ovat raskaita ja vaativia. Alle joka viides hoitokerta johtaa lapsen syntymään. Se on kuormittava elämänvaihe, joka ei välttämättä johda tuloksiin. Se voi kestää vuosia.

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

Lapsettomuushoitoihin oikeutettujen joukko ja hoitojen kesto ovat tarkasti rajattuja. Veronmaksajien piikki menee kiinni kolmen koeputkihedelmöityksen yrityksen jälkeen, ja sen jälkeen kaikki on kiinni oman lompakon paksuudesta. Silloinkin, vaikka hallituksen suunnitelmissa on nyt korottaa Kela-korvauksia ja tulla perheitä hiukan vastaan, [Puhemies koputtaa] kysymys on tuhansista euroista. Kysyn pääministerin sijaiselta, siitäkkin huolimatta, [Sari Sarkomaa: Miksi edellinen hallitus leikkasi?] että esitän nyt asiaa, joka ei lyhyellä aikavälillä [Puhemies koputtaa] lyhennä kustannuksia vaan jopa hiukan niitä kasvattaisi: olisiko, Riikka Purra, teidän mielestänne oikein, että yhteiskunnan tuki lapsettomille perheille olisi suurempaa? Minusta se olisi.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Muistutan edustajia puheajasta. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.39 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Olen kysyjän kanssa tismalleen samaa mieltä ylipäättänsä siitä, mikä on lasten ja perheellistymisen ja vanhempien merkitys, kuinka paljon se merkitsee meille. Me voimme puhua täällä euroista ja miljoonista ja miljardeista. Meillä onneksi sydämessämme on tietoa siitä, mikä on aina kaikkein tärkeintä. Kuitenkin se, että täällä puhutaan samaan aikaan tuista ja palveluista ja erilaisista keinoista, miten veronmaksaja voi osallistua tähän, on osa poliittista keskustelua. Mutta noin yleisesti olen aivan samaa mieltä siitä, että meidän pitää olla tässä maassa valmiita tekemään niitä toimia, [Annika Saarikko: Kyllä!] joilla me voimme parantaa perheiden asemaa, myös vielä lapsettomien pariskuntien asemaa, [Antti Kurvinen: Miksi te ette tee niitä?] jotka haluavat lapsia, tavalla tai toisella. Yleisesti ottaen tietenkään tähän itse sektoriaasiaan en valtiovarainministerinä ota sen enempiä kantaa. [Annika Saarikko: Paitsi että rahat tulee teiltä!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ledamot Wickström, varsågod.

16.40 **Henrik Wickström r** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies, värderade herr talman! Mielestäni on todella hienoa, että me olemme nyt tässä jo kauan keskustelleet nuorten hyvinvoinnista, ja ehkä se, mikä itseäni henkilökohtaisesti ja koko ruotsalaista eduskuntaryhmää huolestuttaa, on nuorten mielenterveys tällä hetkellä. Me tiedämme, että suurin syy siihen, miksi nuoret joutuvat myös sairauseläkkeelle, ovat nimenomaan mielenterveysongelmat. [Li Anderssonin välihuuto]

Tästä hallitusohjelmasta löytyy nimenomaan jo aiemmin tässä salissa mainittu lasten ja nuorten terapiatakuu sekä myöskin monia muita hankkeita ja toimia, joilla halutaan edistää juuri lasten ja nuorten mielenterveyttä. Haluaisinkin kysyä vastaavalta ministeriltä: millä tavalla nämä hankkeet tällä hetkellä etenevät? Mielestäni oli todella tärkeää, että nämä asiat lähtevät nopeasti liikenteeseen, koska kyseessä on hyvin tärkeä asia, jonka pitäisi yhdistää meidät yli hallitus—oppositio-rajojen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Tack, kiitos. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.41 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kysymys on erittäin tärkeä ja ajankohtainen. Nuorten mielenterveysongelmat

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

ovat kasvaneet, ja se näkyy meillä ihan myöskin kouluterveyskyselyissä: ahdistus- ja mäsennusoireet ovat kasvaneet. [Li Andersson: Ja leikataan kuntoutuksesta!]

Tämä hallitus tulee panostamaan mielenterveyspalvelujen parantamiseen muun muassa tuomalla tämän lasten ja nuorten terapiatakuun, mistä aikaisemmin on puhuttu. Se on valmistelussa, se on tarkoitus tuoda ensi syksynä viimeistään budjettilakien antamisen yhteydessä. Hallitus tulee myöskin kehittämään koulutusta, tällaisten ammattilaisten koulutusta, jotka ovat siellä nuorten arjessa, kouluarjessa, jotta pystytään myöskin antamaan tämmöistä lyhytterapiaa, keskusteluterapiaa, matalan kynnyksen palveluita. Me tuemme myöskin verkkoterapioita ja omahoito-ohjelmia. Hallitus on myöskin kirjannut, että se tulee laatimaan laaja-alaisen toimenpideohjelman nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi. [Puhemies koputtaa] Mielenterveys on hallitusohjelmassa mainittu useita kertoja, tulemme kyllä siihen satsaamaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

16.42 **Veronika Honkasalo vas** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toisin kuin ministeri Purra täällä sanoo, tutkimuksista tiedetään, että toivottu lapsiluku nimenomaan on kytköksissä luokkataustaan monin eri tavoin — sosioekonomiseen taustaan ja erityisesti koulutusasemaan. Me tiedetään, että matalasti koulutetuilla elinikäinen lapsettomuus on yleisempää kuin korkeasti koulutetuilla, ja samoin me tiedetään, että on erityisesti paikannettavissa ryhmiä, kuten esimerkiksi työttömät miehet, joiden kohdalla toivottu lapsiluku ei toteudu.

Nyt iso huoli on se, että kun hallitus leikkaa massiivisesti sosiaaliturvaetuksista ja samaan aikaan leikkaa keskeisistä lapsiperheiden palveluista, niin luottamus omaan tulevaisuuteen haurastuu. On tunne siitä, että elämä ei kannu. Minkälaisen viestin, ministeri Purra, te lähetätte näille kaikille ihmisille siitä, että perhe kannattaa Suomessa perustaa?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.43 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä hallitus on työn ja yrittämisen hallitus. Juuri se, että me toimillamme lisäämme työllisyyttä ja sitä, että tässä maassa olisi aina järkevää tehdä työtä, helpottaa myös niitä työttömiä ihmisiä ja toivottavasti heidän asemaansa myös tässä edustajan esiin nostamassa kysymyksessä. [Petri Huru: Juuri näin!]

Vastaavasti esimerkiksi tällä hetkellä meillä on taloudessa hyvin vaikea suhdannetilanne. Meillä on valtavasti erilaisia epävarmuuksia liittyen niin turvallisuuspolitiikkaan, geopolitiikkaan, ympäristöongelmiin kuin moneen muuhun asiaan. Nämä kaikki ovat tietenkin sellaisia, jotka kuormittavat tavallista ihmistä, kansalaista, ehkä erityisesti nuoria. Me voimme myös itse vaikuttaa siihen, millä tavalla me puhumme näistä asioista. Esimerkiksi aikuisena ja vanhempana sellainen turhien uhkakuvien rakentaminen tai tietynlaisen liiallisen epävarmuuden lietsominen ei varmasti ole hyvä asia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Mattila, olkaa hyvä.

16.44 **Hanna-Leena Mattila kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Terveydenhuollon ja koulutuksen lähipalvelut ovat merkittävä osa alueiden elinvoimaa.

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

Olemme nähneet kehityksen kaaren jo pitkältä ajalta. Jos kylältä lähtee koulu tai sote-palvelu loppuu, muuttoliike sieltä kiihtyy. [Juho Eerola: Ketkäs niitä lopettaa!]

Lapsiperheet tarvitsevat neuvolapalveluja ja ikäihmiset lähellä olevaa terveysasemaa. Hallitus on kertonut ymmärtävänsä, että Itä- ja Pohjois-Suomi ovat maanpuolustuksen kannalta tärkeitä alueita. Hallituksen puheet ja käytännön toimet ovat kuitenkin pahassa ristiriidassa. [Annika Saarikko: Kyllä!] Jos toteutatte suunnittelemanne sote-leikkaukset, tulee se kiihdyttämään Itä- ja Pohjois-Suomen autioitumista ja heikentämään alueiden maanpuolustuksellista toimintaa. Kysyn: onko hallitus lainkaan arvioinut, miten paljon alueiden elinvoima tulee heikkenemään esittämillänne sote-leikkauksilla? [Petri Huru: Kepun luomalla mallilla!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ja ministeri Rydman, olkaa hyvä.

16.46 Elinkeinoministeri Wille Rydman (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja on sinänsä aivan oikeassa siinä, että tämänhetkinen geopoliittinen tilanteemme kohtelee maan eri alueita eri tavoin. Itä- ja Pohjois-Suomessakin se vaikutus, mikä käytännössä on itärajan sulkeutumisella, on merkittävämpi kuin se on lännessä. [Antti Kurvinen: Mitä teette?] Tämä huomioidaan siinä, kun hallitus tällä hetkellä esimerkiksi uudistaa aluetukikarttojaan, kun me harkitsemme alueellisia yritystukia. Ja mitä tulee hallituksen politiikkaan, niin meillä on ylipäätään kaksi erilaista fokusta, joista ensimmäinen on se, että tietystikin pyrimme saamaan valtiontaloutta lähemmäs tasapainoa, mikä on sekin jo keskeinen tulevaisuusinvestointi. Samanaikaisesti tietysti pyrimme toki tässä akuutissa tilanteessa myöskin helpottamaan niiden alueiden ahdinkoa, jotka joutuvat tästä nykyisestä tilanteesta kärsimään tällä hetkellä. Mutta samanaikaisesti meidän aivan keskeisenä pyrkimyksenämme on houkutella tähän maahan investointeja, luoda kestävä kasvun edellytyksiä. Ja kun laadimme esimerkiksi hallituksen uutta teollisuuspoliittista strategiaa, niin siinä myös alueellisilla kysymyksillä, alueiden erilaisilla vahvuuksilla, [Puhemies koputtaa] tulee olemaan ratkaiseva rooli.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Räsänen, Päivi, olkaa hyvä.

16.47 Päivi Räsänen kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Kun otetaan huomioon tämä valtiontalouden tasapainotuksen massiivinen tarve, niin pidän kyllä merkittävänä saavutuksena sitä, että kotihoiton tukea ei leikata, ja samoin sitä, että lapsilisää korotetaan alle kolmivuotiaiden kohdalla, monilapsisissa perheissä [Annika Saarikko: Olette keskustan linjalla!] ja sitten myös yksinhuoltajien kohdalla, ja väitän, että tässä näkyy kyllä kristillisdemokraattien kädenjälki.

Mutta pidän valtavan surullisena sitä, että tässä tilanteessa, jossa syntyvyys on ennätysellisen alhaisella tasolla, lähes 8 000 lapsen elämä katkeaa raskaudenkeskeytykseen. Kysynkin asianomaiselta ministeriltä: oletteko tutustunut niihin hankkeisiin, joissa yllätysraskaustilanteissa tuodaan vaihtoehtoja, positiivisia kannusteita tukea ja vaihtoehtoja raskaudenkeskeytykselle, jotta lapsen kannalta voitaisiin päätyä useammin myönteiseen ratkaisuun? [Antti Kurvinen: Onko tästä hallitus yksimielinen?]

Puhemies Jussi Halla-aho: Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

16.48 **Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Raskaudenkeskeytyksiin tarvitaan nykyään yhden lääkärin lausunto, ja ymmärtääkseni tähän lääkärinlausuntoon kyllä ihan Käypä hoito -ohjeiden mukaisesti kuuluu myöskin informointi ja keskustelu muista mahdollisuuksista. Sen enempää hallitusohjelmassa ei ole tähän asiaan otettu kantaa, mutta pidän Räsäsen kysymystä hyvänä ja haluan kannustaa kaikkia lääkäreitä, kaikkia, jotka tässä toimenpiteessä ehkä päätösvaltaa käyttävät, miettimään myöskin niitä vaihtoehtoja. Kyllä niitä oikeasti ja aidosti on olemassa. [Välihuutoja vasemmalta]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

16.49 **Saara Hyrkkö vihr** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kysymys syntyvyydestä on yhtä aikaa yhteiskunnallinen ja toisaalta hyvin herkkä ja henkilökohtainen. Minusta on tärkeää, että me keskitymme täällä siihen yhteiskunnalliseen ulottuvuuteen.

Tosiasia on se, että toivottu lapsiluku ei monilla tällä hetkellä toteudu. Siihen voidaan vaikuttaa jonkun verran, tiettyyn pisteeseen saakka, esimerkiksi nuorten tulevaisuususkon vahvistaminen on todella tärkeää. Toisaalta on tärkeää, että on tarjolla riittävää tukea ja apua, kun sellaiselle on tarvetta. Tällä hetkellä Suomessa lapsettomuushoitojen saatavuus on liian heikko, sijaissynnytys ei ole edelleenkään mahdollinen, ja vaikka vanhemmuus on maailman paras tehtävä, niin se on välillä myös varsin raskasta ja moni tarvitsee tukea ja kannattelua, jota ei tällä hetkellä riittävästi ole.

Samaan aikaan on todella tärkeää, että jokaisella tässä maassa on oikeus päättää omasta kehostaan ja kenenkään ei tarvitse kantaa lasta, jos niin ei halua tehdä. Nyt pyytäisin varapääministeriä selventämään, mikä on siis hallituksen linja suhteessa aborttioikeuteen, naisten oikeuteen päättää omasta kehostaan — viitaten tähän edelliseen kysymykseen ja siihen annettuun vastaukseen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.50 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Hallitus noudattaa voimassa olevaa aborttiin liittyvää lainsäädäntöä ja niitä arvoja ja tavoitteita, joita meillä on, ja nimenomaan sitä, että yksilöllä, naisella, on oikeus tehdä päätös asiasta. Samaan aikaan hallitusohjelman kaikki kirjaukset ovat voimassa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Merinen, olkaa hyvä.

16.50 **Ville Merinen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus vetoaa jatkuvasti terapiatakuuseen, ja se onkin upea juttu. Mutta miksi tämä järjestys: te teette ensin nämä leikkaukset nuorille ja sen jälkeen, ehkä ensi syksynä, terapiatakuun? Jotenkin tuntuu järkevältä, että nuorilla olisi tuki valmiina ja sitten leikattaisiin. Valtiovarainministeri Purra, miten päätitte juuri tämän järjestyksen, että terapiatakuu on sitten varmaan ensi syksynä, ehkä? — Kiitos. [Annika Saarikko: Se oli hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä. [Riikka Purra: Sosiaali- ja terveysministeri. — Vasemmalta: Ei kukaan halua vastata!] — Ministeri Grahn-Laasonen.

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

16.51 **Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus toteuttaa lasten ja nuorten terapiatakuuta. Ministeri Kaisa Juuso hyvin kuvaili tätä valmistelua. Se ei tietysti valmistu yhdessä yössä, se on aivan selvä asia.

Edellistä hallitusta kovasti kannustettiin tähän, ja oli kansalaisaloite, jolle oli todella hyvät perusteet. [Mauri Peltokangas: Ei löytynyt tahtotilaa!] Me tuimme sitä oppositiosta viime kaudella, ja mitään ei tapahtunut. Tämä on kieltämättä kyllä surullinen tilanne, että nuorten terapiatakuu ei ole vielä voimassa. [Mauri Peltokangas: Nyt tehdään!] Tämä hallitus toteuttaa sen niin nopeasti kuin on mahdollista.

Ihan en ymmärtänyt näiden kahden asian yhteyttä. Hallitus pyrkii työllisyystoimilla ja julkisen talouden tasapainottamisella vauhdittamaan myös työllisyyttä ja sitä, että näkyvät olisivat nuorille paremmat, eivät huonommat. Ja se on myös parasta lääkettä epävarmuuteen, että on näkymä työllistymisestä ja paremmasta huomisesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen. Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

16.52 **Pekka Aittakumpu kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Viimeisimmän perhebarometrin mukaan suomalaiset tosiaankin saavat vähemmän lapsia kuin toivovat saavansa, ja syntyvyys todella on historiallisen matalalla. Lähipalvelujen alasajon ohella hallitus kohdistaa nimenomaan lapsiperheisiin monia leikkauksia. Jätätte esimerkiksi tekemättä äitiyspäivärahojen ja kotihoidon tuen indeksikorotukset sekä poistatte työttömyysturvasta kokonaan lapsikorotukset. [Keskeltä: Ohhoh!] Helsingin Sanomien kyselyn mukaan myöskin perussuomalaisten kannattajista enemmistö pitää leikkauksia epäoikeudenmukaisesti kohdentuvina. Vaikka kotihoidon tuki säilytetään, monet kotiäidit pakotetaan nyt töihin esimerkiksi omistusasunnon asumistuen poistolla. [Antti Kurvinen: Mitä Päivi Räsänen tähän sanoo?] Erityisesti ison perheen voi olla liki mahdotonta löytää vuokra-asuntoa. Tämä koskee myös perheitä, joissa molemmat vanhemmat ovat työelämässä. Haluankin kysyä asianomaiselta ministeriltä: mitä sanotte niille lapsiperheiden vanhemmille, jotka ovat nyt erittäin huolissaan siitä, kun omistusasunnoista aiotaan poistaa asumistuki kokonaan? [Antti Kurvinen: Arjen makuinen kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

16.53 **Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Se on totta, että hallituksen lakiesitys sisältää muutoksen, jonka mukaan Suomessa ei jatkossa asumistukea myönnetä omistusasumiseen. Se, että asumistukea myönnetään omistusasumiseen, on harvinainen poikkeus — Suomi on ollut tässä harvinainen maa. [Kim Berg: Harvinaisen hyvä!] Me olemme pyrkineet asumistukimenoja hillitsemään tavalla, joka olisi myös mahdollisimman reilu toteutukseltaan, ja sanoisin näin, että kun omistusasumiseen ei jatkossa saa asumistukea, niin se on mielestäni perusteltavissa. Pyrimme kohdentamaan asumistukea niille, jotka tarvitsevat sitä kaikkein eniten, jotka ovat kaikkein eniten asumistuen tarpeessa, ja tämä on se linjaus siellä taustalla.

Tällä hetkellä kuitenkin tilanne vuokra-asuntomarkkinoilla on parempi kuin vielä hetki sitten, vuokra-asuntoja on saatavilla paremmin — jotkut jopa kuvailevat, että on vuokraisten markkinat. [Niina Malmin välihuuto] Ja tietenkin meidän pitää tehdä kaikkemme sen eteen, että jokaisella perheellä on hyvä koti, katto pään päällä, ja sen eteen teemme kyl-

Punkt i protokollet PR 49/2023 rd

lä hallituksena kovasti töitä, että näin olisi ihan jokaisella perheellä. Paras keino oman elintason nostamiseen ja tulevaisuudennäkymien parantamiseen myös lapsiperheissä on työllisyyden vahvistaminen. [Puhemies koputtaa] Se on se vahva pohjoismainen työlinja, jota hallitus vie eteenpäin ja joka koskee myös lapsiperheitä [Puhemies koputtaa] ja luo parempaa tulevaisuudennäkymää.

Frågan slutbehandlad.